

Corbu – O comună de pe Valea Bistricioarei

- **„O lucrare cu corbeni pentru corbeni”**

Înainte de Duminica Floriilor și de Săptămâna Mare, comuna Corbu a trăit un moment important: a fost lansată prima monografie, care adună în paginile ei informații geomorfologice, hidrologice, dar, cel mai important pentru astfel de lucrări, informații despre originea comunei, a populației, despre cine au fost și cine sunt corbenii, despre cultura și religia locului.

Lansarea studiului monografic *Corbu – O comună de pe Valea Bistricioarei* a fost marcată, sâmbătă, la sediul primăriei, în prezența fiilor și fiicelor satului. Fie ei – așa cum zicea autorul lucrării – *crescuți din pământ* (cei originari de pe aceste meleaguri), fie *răsădiți* (cei mutați în Corbu). Printre cei prezenți s-au numărat Isabela Prodan (subprefectul județului), Valer Dorneanu (fost președinte al Camerei Deputaților și al Curții Constituționale), Grigore Scoruș (fost primar al comunei), Laurențiu Mirela (directoarea Liceului Tehnologic Corbu), preoți, cadre didactice și locuitori ai comunei, precum și oaspeți din localități învecinate. Gazdele au fost Dumitru Răucescu (autorul lucrării) și Romeo Țepeș-Focșa (primarul comunei Corbu).

„Dumneavoastră vi se datorează ceea ce este astăzi localitatea noastră”

În deschidere, **Romeo Țepeș-Focșa** a dorit să mulțumească tuturor celor din sală pentru că fiecare în parte a „adus o contribuție la dezvoltarea acestei frumoase localități – Corbu, din județul Harghita”. Și le spunea: „Dumneavoastră vi se datorează ceea ce este astăzi localitatea noastră, ce a fost localitatea noastră și ce o să fie. Dar ce o să fie este bine să se lege și de trecut. Iar până acum am avut un trecut pe care îl știam din povești cu bătrânii, din povești de la bunici, din povești de pe la ședințe cu Nea Mihai, dar datorită domnului profesor Dumitru Răucescu și datorită unei munci de 6 ani putem, astăzi, să avem și scrise câteva file din istoria localității noastre”.

Romeo Țepeș-Focșa mai spunea că, din discuțiile avute cu autorul monografiei, lucrarea este una deschisă, fiecare putând veni cu completări care să fie puse într-un volum doi.

În final, edilul dădea asigurări că, alături de directoarea liceului, va face lobby acestei lucrări chiar și pe plan internațional, iar volumul va sta la loc de cinste în biblioteca comunală și cea școlară.

“Toate aceste valori trebuie să ajungă la copiii noștri și trebuie transmise mai departe”

Isabela Prodan, subprefectul județului Harghita, spunea că a răsfoit monografia și „din punctul meu de vedere are valoare de tezaur. Sunt cuprinse valorile, sunt cuprinse lucrurile importante și o parte semnificativă a istoriei comunei Corbu. Aveți cu ce să vă mândriți”.

Aceasta recomanda ca lucrarea să ajungă la cât mai mulți copii, fiind „o contrapondere la avalanșa de non-valori, la avalanșa de pseudovalori care vine peste ei. Toate aceste valori trebuie să ajungă la copiii noștri și trebuie transmise mai departe”.

„Comuna asta e graniță între români și români. Granița asta a făcut ca noi să purtăm veșmintele moldovenilor (...) și avem graiul neaoș ardelenesc de pe Valea Mureșului”

Fiu al comunei, **Valer Dorneanu** a vorbit despre monografie, dar și despre sat, despre oameni și despre autor.

Valer Dorneanu își aducea aminte că pe vremea studenției bătrânii satului îi spuneau să adune niște date și să le scrie, pentru că e o comună extraordinar de importantă. Nu a apucat, însă „la un moment nepoată-mea, elevă a acestui liceu, s-a ambiționat să facă niște cercetări. Și cu cine să le înceapă? Eu ziceam să vorbească cu oamenii cei mai bătrâni. Îl întreabă pe taică-su. El având vreo 83 de ani (îi zice): *întreabă și tu oamenii bătrâni*.

Iată de ce nimeni altul decât profesorul Răucescu nu putea să întreprindă această muncă sisifică.

Când am auzit că scrie această carte am fost de-a dreptul entuziasmat”.

Și tot despre Dumitru Răuceanu spunea că „dânsul, cu modestia care-l caracterizează, la fel ca pe toți corbenii, a zis că a simțit nevoia (să scrie monografia – *n.a.*) dintr-un respect față de cetățeni. Eu i-am spus și spun aici, în fața dvs., că avea datoria să o facă pentru că era cel mai nimerit, cel mai bine plasat dintre locuitori ca să facă o așa cercetare”.

Despre monografie afirma că este una extraordinară. „Eu am citit cu emoție de unde vin toate denumirile, toponimiile văilor. (...) Acum aflăm și noi explicația acestor nume, care e explicația numelor noastre, de unde au venit Dornenii, de unde a venit Rugină, de unde a venit Scoruș și toți ceilalți”.

Despre comună, zicea că este una extrem de interesantă, cu resurse bogate: pământul mustește de apă minerală, munții, nu aur, dar uraniu poartă, iar frumusețile locului sunt extraordinare.

„(...) Extraordinar s-a exprimat domnul director – *la granița dintre români*. Comuna asta e graniță între români și români. Granița asta a făcut ca noi să purtăm veșmintele moldovenilor, să fim mai credincioși decât ceilalți și avem graiul neoaș ardelenesc de pe Valea Mureșului, de pe la Sărmaș. Dânsul explică cum veneau sărmășenii peste deal, cum veneau dinspre Vatra Dornei, cum ne duceam noi pe acolo”, spunea fostul președinte al Camerei Deputaților, care recunoștea că este mândru de portul și graiul de aici, dezvăluind faptul că de fiecare dată când venea de la București, imediat cum trecea de Vârful Crengii, i se schimba glasul și accentul.

Despre liceul din comună spunea că, recent, s-a uitat prin caietul instituției de învățământ. „Când am văzut nivelul profesorilor mi-am dat seama că liceul de aici este unul de elită, comparabil cu liceele bune. Și asta se datorează corpului de dascăli de aici, în primul rând domnului Răucescu, care a știut să adune aici valori, să-i împământenească, pentru că mulți din tineri, mai ales din comune, atunci când prind puține aripi, pleacă. Puțini sunt atât de îndatorați și chemați să rămână aici ca să contribuie la dezvoltarea satului. De aceea eu mă înclin și în fața domnului Răucescu, și a actualului primar, și a foștilor primari care au pus fiecare câte un loc care a dat plus valoare acestei comune”, spunea Valer Dorneanu, care încheia cu dictonul: *Carte frumoasă, cinste cui te-a scris!*

Mai precizăm faptul că prof. univ. dr. Valer Dorneanu a scris în paginile lucrării un *OMAGIU comunei mele natale – CORBU – și celui care i-a dedicat această excepțională monografie, profesorul Dumitru Răucescu*.

Corbenii sunt moldoveni și au devenit ardeleni într-o noapte

Dumitru Răucescu este profesor, a așezat temelie Liceului Tehnologic din Corbu și a fost director al acestei instituții de învățământ timp de 25 de ani. Acum a realizat ceva extraordinar pentru comună: a scris și publicat prima monografie.

Spunea că ideea lucrării a pornit de la aniversarea a 25 de ani a liceului (era în anul 2018). Cu acel prilej s-a documentat despre vechimea învățământului corbean, ocazie cu care a dat peste câteva lucrări monografice vechi.

Între timp a mai descoperit câteva lucrări – unele scrise de foști primari, o alta de un profesor din Borsec – inclusiv în limba maghiară. Spunea că a apelat la o bibliografie din zonă scrisă de oameni care cunosc locurile în amănunțime. De asemenea, pentru documentare, a fost la sediile a trei Arhive ale Statului (Tg. Mureș, Miercurea-Ciuc, Piatra Neamț).

„Am încercat să realizez o documentare, atât cât s-a putut (a fost și pandemia doi ani, Arhivele Statului nu au lucrat, bibliotecile nu au lucrat) – spunea Dumitru Răucescu. Am încercat să mă documentez cine suntem, de unde venim și de când venim. Venim de mult, venim de la carpi, de la cei de la care se trage și numele de Carpați. Au venit dinspre podișul Moldovenesc și s-au stabilit în Carpați. Ion Aurel Pop spune frumos: *Carpații au fost loc de populare din vechime*, iar profesorul Mara, de la Gheorgheni, spune că aceste bazine de depresionare sunt cetăți care oferă condiții prielnice de viață și de dezvoltare”.

Dumitru Răucescu a făcut și o scurtă incursiune în istoria comunei, amintind că cei din Corbu sunt moldo-transilvăneni. Pe o hartă din 1796, întocmită de un preot, comunele Bilbor, Borsec, Corbu, Tulgheș și Bicaz aparțineau de Ținutul Neamțului. „Ludovic al II-lea și a lui mamă au mutat granița de aici la Gura Prisăcanului și am devenit ardeleni; într-o noapte. Și așa am rămas. Probabil au fost și beneficii, probabil sunt și beneficii, dar suntem vechi, vechi, vechi” – povestea autorul lucrării.

Dumitru Răucescu spunea că, pe lângă credință, cultură și școli, în decursul istoriei corbenii au mai lăsat ceva „mai scump decât totul: ținuta de mândrit”. „Ținuta de mândrit, spune un mare specialist în etnografie, este cea de pe columna lui Traian, iar un ziarist, la 1837, când s-a sfințit biserica construită pe locul alteia care a ars, spunea că era cea mai frumoasă biserică de lemn din tot Ardealul, nu aducea nimic nici de la unguri și nici de la sași, era totul în original, iar slujba era pur moldovenească (...)”.

Dumitru Răucescu a dorit să mai precizeze că pe cele două coperti ale cărții se află lucrări aparținând a două persoane care au legătura cu localitatea. Pe prima copertă se află pictura realizată de corbeanca Ana Asavei Pietraru, fiica Mariei Rugină, nepoata lui George Rugină. Pe a doua copertă este lucrarea lui Andrei Pascariu, fost elev al liceului, acum medic la Timișoara. Concluzionând, Dumitru Răucescu spunea că această monografie este „o lucrare cu corbeni pentru corbeni. Pentru corbeni spun și cei care profesază în Corbu și nu sunt crescuți din pământ, ci doar răsădiți”.

„Letopisețul Corbului”

În final, cuvinte de apreciere au avut și cei care au asistat la prezentare. Au venit din partea lui **Grigore Scoruș** (primarul comunei în perioada 2001-2008), precum și din partea lui **Ilie Hângan**, actualul primar al comunei Bilbor și fost profesor la liceul din Corbu, și a **Corinei Spaciu**, profesoară a liceului.

Mirela Laurențiu, directoarea Liceului Tehnologic Corbu, spunea: „Cartea de astăzi, din punctul meu de vedere, este un letopiseț și nu o monografie. *Letopisețul Corbului*. Dacă mă gândesc la Miron Costin, el spune așa: *eu voi da seamă de ale mele câte scriu*. Și asta știu bine că ați făcut bine, dle director, pentru că totdeauna ați avut grijă de modul în care scrieți, ceea ce scrieți.

Eu vă mulțumesc că lăsați mărturie generațiilor următoare despre noi, undeva scris. Nu sunt tributară a tehnologiei și a tot ce înseamnă modernul, dar asta rămâne, ceea ce e modern poate să dispară”.

O intervenție aparte a avut **Carina Țepeș**. Absolventă a liceului din Corbu, ea spunea că s-a lovit de prejudecăți pentru că provenea de la un liceu tehnologic și nu de la un colegiu național. Însă, „datorită profesorilor pe care i-am avut, datorită dedicării lor – fiecare în parte ne știa, ne ajuta, știau ce lipsuri avem, ce plusuri avem și fiecare ne-au învățat ca și cum eram copiii lor, cu atâta dragoste și cu atâta căldură – datorită lor sunt studentă în anul II la Politehnică, la Cluj, fac facultatea în engleză. Vreau să vă zic că eu, personal, am dat lecții la câteva colegii naționale; și nu datorită mie, datorită dedicării profesorilor.

Și eu, și ca mulți alți foști elevi ai Liceului Tehnologic, am pus cumva Corbu pe hartă.

(...) Voiam să subliniez faptul că Corbu, prin frumusețea lui, și Corbu, prin iubirea lui, e mult mai mult decât se vede, mult mai mult decât se poate spune și mă bucur foarte mult că am o carte pe care să o duc să o arăt la toată lumea și să zic *uitați, de aici am plecat, datorită oamenilor de aici sunt ce am ajuns*. Și nu pot decât să vă mulțumesc domnule director (Dumitru Răuceanu), că v-ați luat din timp și că ne-ați oferit o asemenea comoară”.

La finalul prezentării, Romeo Țepeș-Focșa și Mirela Laurențiu i-au oferit prof. Dumitru Răucescu, din partea Primăriei și a Liceului Tehnologic Corbu, câte o plachetă.

Consemnare de LIVIU CÂMPEAN

[https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Finformatiahr.ro%2Fcorbu-o-comuna-de-pe-valea-bistricioarei%2F%3Ffbclid%3DIwAR3q74kziqKdEk3_3RYwR8akn7rkDsplrLsnmiEun00EcGxSALV7a2Onvc&h=AT2CnoxngKMkzMddGjCDDkBR2-4esFY13ydYPclwafsfJzDLTLlvOFpcGolWytRGyfh1y4gFojeVeHkLsUvNGfTq5sRxigP--Fd1sjyUaGK2Ds07TSIzgoG9nMdbvFI77FTG&__tn__=-UK-y-R&c\[0\]=AT0eAxZvqKciPg8aWAHn5QIS3DOjC46OfHNIFhp0USM_jxs2zZcrrfdrQjjMIR6f2NFrlALUL9jMZHes5QZgBWHOOGQN-t-WNlmSivlwi_b7rR4zW8tFHF2KSmX755dlt1RRkU0487I7CChVmRC9fco8ySVNHtLJnrzj-JGxi3vXldJ0t6XBfA](https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Finformatiahr.ro%2Fcorbu-o-comuna-de-pe-valea-bistricioarei%2F%3Ffbclid%3DIwAR3q74kziqKdEk3_3RYwR8akn7rkDsplrLsnmiEun00EcGxSALV7a2Onvc&h=AT2CnoxngKMkzMddGjCDDkBR2-4esFY13ydYPclwafsfJzDLTLlvOFpcGolWytRGyfh1y4gFojeVeHkLsUvNGfTq5sRxigP--Fd1sjyUaGK2Ds07TSIzgoG9nMdbvFI77FTG&__tn__=-UK-y-R&c[0]=AT0eAxZvqKciPg8aWAHn5QIS3DOjC46OfHNIFhp0USM_jxs2zZcrrfdrQjjMIR6f2NFrlALUL9jMZHes5QZgBWHOOGQN-t-WNlmSivlwi_b7rR4zW8tFHF2KSmX755dlt1RRkU0487I7CChVmRC9fco8ySVNHtLJnrzj-JGxi3vXldJ0t6XBfA)